

EKONOMIA

HELarekin, akaso

NAROA ELORTZA
GORROTXATEGI

Jakina da lan ikuskariak falta ditugula geurean. Hala ere, azken egunotan datu argigarriak ematea lortu dute: lan ikuskaritzaren arabera, EAEko enpresen %64ak ez du ordutegiaren kontrolan legedia betetzen. Era berean, lehendakariordeak gaitzetsi du, absentismoaren eta oinarrizko soldataren inguruan kexatzen aritzen diren bitartean, enpresek ez dituztela lan eskubiak, araudiak eta osasun eta segurtasun neurriak betetzen. Ez da ohikoa gobernukide baten ahotik patronalaren aurkako hitzak entzutea, ez horixe.

Azken asteotan komunikabideetan protagonismoa irabazi du patronalak, ezin dugu hori ukatu. Aspaldiko adostasun zabalarekin eskatu dute sindikatuek gutxieneko soldata igotzea, eta ezohikoa den argazkia eskaini dute. Begiak itxi, eta saiatu naiz mahaiaren bueltan imajinatzen patronala eta sindikatuak. Alde batean trajeak, gizonak eta gaztelania, ingelesezko hitzak tartekatzen. Beste aldean, kaleko arropa, ziur aski sindikatuen pinen bat tarteko, eta emakumeak eta euskara presentzia irabazten. Astiro, astiroegi.

Baina ez, Confebaskek mahaiari uko egin dio, Nafarroako patronalak egin bezala. Sindikatuekin seriozki negoziatzeko beldurragatik, akaso. Milaka familien ongizatea ahaztuta, ziur aski. Kapitalaren ekonomian kapitala dagoelako erdigunean, eta ez bizitza. Ez bizitzako oinarrizko elementuak, ez duintasuna, ez segurtasuna, ez ekitatea.

Alderdi politikoengan jarri beharko dugu berriz ere fokua, Herri Ekimen Legegilea onartu eta oinarrizko soldata duina errealtate bihur dadin. Hor ez du patronalak beto eskubiderik, alderdi politikoek erakutsiko digute zein den beraien hautua: Martxoaren 8an ikusten dugun itxurakeriaren gisakoa, edo benetakoa neurriak hartzea. Funtsean, arrakalak eta desorekak hautu politiko eta sozioekonomikoak baitira, ikuskariak ez izatea erabaki politikoa den gisara. ●

ANALISIA

URKO APAOLAZA / ARGIA CC-BY-SA

Lanbroa guretzat, mendiak eurentzat

URKO APAOLAZA AVILA

Han eta hemen perretxikoen gisan agertzen ari diren eoliko proiektu guztiekin gertatzen den bezala, Urumeako mendietan Repsol eta Endesa multinazionalak egin nahi duten azpiegitura erraldoiaz apenas daukagu informaziorik. Kasik ezer ez da publiko, eta administrazioetako tramite-burokrtikoen labirintoan, lanbropean galdurik aurkitzen du batek burua. Baina horrek ez du esan nahi enpresak lanean ari ez direnik.

Egunotan jakin dugu Repsolek errekurtsua jarri duela Eusko Jaurlaritzaren Industria sailean Endesaren beste proiektu baten kontra; EH Bilduko parlamentari Ander Goikoetxeari bidalitako erantzunean, Mikel Jauregi sailburuak baieztatu dio “aztertzen eta ebatzen” ari direla. Bi multinazionalak lehian ari dira Adarra eta Mandoegi arteko paraje menditsu bezain aberatsa berriztagarriekin industrializatzeke. *El Diario Vasco* egunkariak azaldutakoaren arabera, Repsolek Endesari egozten dio “iruzurra” egitea: proiektua bost zatitan banatu du, Hernaniko azpiestazio elektrikorako sarbidea lortzeko. Zenbat horrelako egin ote dituzte euren artean? Jokoan dagoena argi uzten du horrek behintzat.

Urumeako mendietan egin nahi dutena Euskal Herriko zentral eoliko handiena litzateke. Berriz ere zeharka jakin dugu hori, prospekzio arkeologikoak direla-eta Nafarroako Gobernuak Aranoko Udalari bidalitako dokumentaziotik. Repsolek tamaina handiko 15 aerosorgailu, 28 kilometroko eta sei metro zabaleko bidea eta 68 dorre elektriko izango litzuzkeen 21 kilometroko ebakuazio-linea eraiki nahi ditu natur gunean. Eta bitartean, administrazioa ere lanean. Berriztagarrien Lurralde Plan Sektorialeko azken bertsioan, Adarra eta inguruko mendien harri gaitasuna maila “baxua” izatetik “ertaina” izatera pasa da, gauetik goizera.

Energia garbiak direla diote, baina gauean ardi beltza aurkitzea bezain zail jartzen dute beraiei buruz ezer jakitea. Eta *Vidas irrenovables* dokumentaleko Francisco Vaquerok ARGIA n esan bezala, “enpresen eta administrazioen aldetik egoten den gardentasunik ezak sortzen ditu herrietako gatazkak”. Arano, Goizueta eta Hernaniko herritarrek Urumeako Mendiak Bizirik plataforma jarri dute martxan, eta hasi dira antolatzen. ●